

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Αθήνα, 11/12/2012
Αρ. πρωτ. ΔΙΠΣΥΝ/Φ1/12/982945

Ο.Α.Ε.Ε. Οργανισμός
Ασφάλισης
Ελευθέρων
Επαγγελματιών

ΠΡΟΣ : Αποδέκτες Πίνακα Α΄

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΠΑΡΟΧΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ : ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ : ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 5
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Ε. ΤΣΑΛΙΓΟΠΟΥΛΟΥ - Ε. ΦΑΓΚΡΑ
ΤΗΛ. : 210 5274386-5274375
ΦΑΞ : 210 5220504

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 55

ΘΕΜΑ: Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος βάσει διατάξεων ν. 4093/28-11-2012

ΣΧΕΤ: Το αρ. πρ. Φ10035/ΟΙΚ.26538/840/21-11-2012 έγγραφο Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Με το παραπάνω έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων γνωστοποιούνται οι διατάξεις του άρθρου πρώτου, υποπαρ. ΙΑ4 παρ. 1 - 5 του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ222/τεύχ.Α/12-11-2012) με τις οποίες επέρχονται ουσιαστικές μεταβολές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος των ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ.

Γενικοί όροι

Άρθρο Πρώτο, Υποπαράγραφος ΙΑ4

Παρ. 1.2.3: Αύξηση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης

Από 1-1-2013 για τη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων φορέων κοινωνικής ασφάλισης εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις του αρθρ. 10 ν. 3863/2010, όπως ισχύει, ως προς τα όρια ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης, όπως αυτά διαμορφώνονται με τις ανωτέρω διατάξεις από 1-1-2015.

Από 1-1-2013 όλα τα όρια ηλικίας των παραπάνω περιπτώσεων καθώς και όλα τα ισχύοντα την 31-12-2012 όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των φ.κ.α. αρμοδιότητας Υπουργείου μας, όπου αυτά προβλέπονται αυξάνονται κατά δύο (2) έτη.

Εξαιρούνται από την αύξηση του ορίου ηλικίας οι νέες ασφαλισμένες – μητέρες ή οι νέοι ασφαλισμένοι - χήροι πατέρες τέκνων ανικάνων για κάθε βιοποριστική εργασία.

Παρ. 4: Θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα υφίσταται όταν ο ασφαλισμένος συμπληρώνει ως 31-12-2012 και τον ελάχιστο χρόνο ασφάλισης και το αντίστοιχο όριο ηλικίας – όπου αυτό προβλέπεται – που απαιτείται για τη συνταξιοδότησή του. Το θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα δεν θίγεται, μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε και ο ασφαλισμένος έχει τη δυνατότητα να συνεχίζει την ασφάλιση, υποχρεωτική ή προαιρετική, χωρίς να «παρασύρεται» από τις όποιες αυξημένες χρονικές ή ηλικιακές προϋποθέσεις επιφέρουν οι κοινοποιούμενες διατάξεις.

Παρ. 5: Κατοχυρωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα

Κατοχυρωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα υφίσταται όταν ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει μέχρι 31-12-2012 τον απαιτούμενο κατά τις διατάξεις του αρθρ. 10 ν. 3863/2010 χρόνο ασφάλισης ή όριο ηλικίας (γυναίκες πρώην ΤΣΑ, νέες ασφαλισμένες), οπότε δικαιούται σύνταξη με το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης του ως άνω απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης ή ορίου ηλικίας.

Αναγνώριση πλασματικών χρόνων

Επισημαίνουμε ότι το δικαίωμα αναγνώρισης πλασματικών χρόνων ασφάλισης σύμφωνα με τα αρθρ. 39, 40, 41 ν. 3996/2011 εξακολουθεί να υφίσταται μόνο για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 1-1-2011 και εφεξής με βάση τις διατάξεις του αρθρ. 10 ν. 3863/2010.

Η σχετική αίτηση μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε, προγενέστερα ή μεταγενέστερα του έτους τις προϋποθέσεις του οποίου επιθυμούν να κατοχυρώσουν, ακόμη και ταυτόχρονα με την αίτηση συνταξιοδότησης, σε καμία όμως περίπτωση μετά την αίτηση συνταξιοδότησης.

Ειδικά για τον χρόνο προεγγραφής, βάσει αρθρ. 41 ν. 3996/2011, υπενθυμίζουμε ότι πρέπει να έχει αναγνωρισθεί και εξοφληθεί κατά την υποβολή του συνταξιοδοτικού αιτήματος, διαφορετικά η σύνταξη χορηγείται από τον επόμενο μήνα της εξόφλησης.

Υποβολή συνταξιοδοτικού αιτήματος άνευ διακοπής επαγγέλματος

Η υποβολή συνταξιοδοτικού αιτήματος προ της διακοπής του ασκούμενου επαγγέλματος βάσει αρθρ. 49 ν.3996/2011, προϋποθέτει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα, επομένως συμπληρωμένο τον απαιτούμενο κατά περίπτωση συντάξιμο χρόνο, συνυπολογιζομένων των αναγνωριζόμενων, και του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Η υποβολή αίτησης δεν οδηγεί σε «κατοχύρωση» προισχυουσών διατάξεων, εάν δεν έχουν συμπληρωθεί οι κατά περίπτωση προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

Εξάλλου, το ίδιο ισχύει σε κάθε περίπτωση υποβολής συνταξιοδοτικού αιτήματος, πριν ή μετά την διακοπή του ασκούμενου επαγγέλματος, και επί «πλάσματι υποβληθείσας» αίτησης.

Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος

Από τις παραπάνω διατάξεις σε συνδυασμό με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος ασφαλισμένων του Οργανισμού, **οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος διαμορφώνονται ως εξής:**

1) Συνταξιοδότηση με 37ετία

Ασφαλισμένοι που μέχρι 31-12-2010 είχαν συμπληρώσει 37 έτη πραγματικής και υποχρεωτικής ασφάλισης σε φορείς αυτοαπασχολούμενων βάσει αρθρ. 16 ν. 3232/2004, έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, το οποίο μπορούν να ασκήσουν οποτεδήποτε, και μετά την 1-1-2013 χωρίς όριο ηλικίας

2) Συνταξιοδότηση παλαιών ασφαλισμένων με 35ετία ως 31-12-2010

Ασφαλισμένοι που συμπλήρωσαν 35 έτη ασφάλισης έως 31-12-2010 έχουν κατοχυρώσει και συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας, ακόμα κι αν αυτή επέλθει μετά την 1-1-2013.

Υπενθυμίζουμε ότι για τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου συνυπολογίζονται οι χρόνοι αρθρ. 40 ν. 2084/1992 *, εφόσον η αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι την 31-12-2013

3) Συνταξιοδότηση με 35ετία από 1-1-2011

Ασφαλισμένοι που συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν 35 έτη ασφάλισης μέχρι 31-12-2012, διατηρούν (κατοχυρώνουν) το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση 36 ή 37 ετών ασφάλισης κατά περίπτωση, και του 60^{ου} έτους της ηλικίας, ακόμη κι αν αυτό επέλθει μετά την παραπάνω ημερομηνία.

Διευκρινίζουμε ότι για τη συμπλήρωση της 35ετίας συνυπολογίζεται και ο αναγνωριζόμενος χρόνος αρθρ. 39, 40, 41 ν. 3996/2011*, με την αίτηση αναγνώρισης να μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε, ως την υποβολή του συνταξιοδοτικού αιτήματος.

4) Συνταξιοδότηση με 35ετία από 1-1-2013

Ασφαλισμένοι – παλαιοί ή νέοι - που συμπληρώνουν 35 έτη ασφάλισης από 1-1-2013 και μετά, συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και ηλικία 62 ετών.

Διευκρινίζουμε ότι για τη συμπλήρωση των 40 ετών συνυπολογίζεται και ο αναγνωριζόμενος χρόνος αρθρ. 39, 40, 41 ν. 3996/2011, - κατά μέγιστο όριο (7) επτά ετών - με την αίτηση αναγνώρισης να μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε, ως την υποβολή του συνταξιοδοτικού αιτήματος.

ν. 4093/2012		
ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ 35ΕΤΙΑΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
2010	35	60
2011	36	60
2012	37	60
2013	40	62
2014	40	62
2015	40	62

5) Συνταξιοδότηση παλαιών ασφαλισμένων με 15ετία

Ασφαλισμένοι που μέχρι 31-12-2012 συμπληρώνουν 15 έτη ασφάλισης και το 65^ο έτος της ηλικίας, έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οποτεδήποτε, και μετά την 1-1-2013 με τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

* σχετικές οι αρ. 59, 61/2011 εγκύκλιοι

Ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν 15 έτη ασφάλισης ή το 65^ο έτος της ηλικίας από 1-1-2013 και μετά, συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση 15 ετών ασφάλισης και του 67^{ου} έτους της ηλικίας.

Υπενθυμίζουμε ότι για τη συμπλήρωση της 15ετίας συνυπολογίζονται οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι αρθρ. 40 ν. 2084/1992 καθώς και ο χρόνος αναπηρικής σύνταξης ν. 2335/95 και όχι οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι αρθρ. 39, 40, 41 ν. 3996/2011.

ν. 4093/2012	
ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
15	67

6) Συνταξιοδότηση γυναικών πρώην ΤΣΑ με 25ετία

α) Ασφαλισμένες του πρώην ΤΣΑ – ΟΑΕΕ που συμπλήρωσαν 25 έτη ασφάλισης μέχρι 31-12-2010, διατηρούν το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν με τις καταστατικές διατάξεις του πρώην ΤΣΑ (και όχι του ΟΑΕΕ) με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας, ακόμη κι αν αυτή επέλθει μετά την 1-1-2013.

Υπενθυμίζουμε ότι για τη συμπλήρωση της 25ετίας συνυπολογίζονται και οι χρόνοι αρθρ. 40 ν. 2084/1992.

β) Ασφαλισμένες του πρώην ΤΣΑ – ΟΑΕΕ που συμπληρώνουν 25 έτη ασφάλισης από 1-1-2011 και εφεξής, και συγχρόνως συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν το 60^ο έτος της ηλικίας μέχρι 31-12-2012, διατηρούν το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση του 61^{ου} ή 62^{ου} έτους της ηλικίας και μετά την 1-1-2013.

Υπενθυμίζουμε, ότι η παρούσα διάταξη συμπεριλαμβάνεται στις περιπτώσεις αυξημένων χρονικών προϋποθέσεων του αρθ. 10 ν. 3863/2010, επομένως συνυπολογίζονται αναγνωριζόμενοι χρόνοι αρθρ. 39, 40, 41 ν. 3996/2011.

γ) Ασφαλισμένες του πρώην ΤΣΑ – ΟΑΕΕ που συμπλήρωσαν 25 έτη ασφάλισης από 1-1-2011 και εφεξής, και συμπληρώνουν το 60^ο έτος της ηλικίας από 1-1-2013 και μετά, συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας, με συνυπολογισμό πλασματικών χρόνων αρθρ. 39, 40, 41 ν. 3996/2011.

ν. 4093/2012			
ΟΑΕΕ-ΤΣΑ γυναίκες παλαιές ασφαλισμένες	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ 60 ^{ου} ΕΤΟΥΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	60
	2011	25	61
	2012	25	62
	2013	25	67
	2014	25	67
	2015	25	67

7) Συνταξιοδότηση νέων ασφαλισμένων με 15ετία

Ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν το 65^ο ή το 60^ο έτος της ηλικίας και 15 έτη ασφάλισης ως 31-12-2012, θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οποτεδήποτε, με πλήρες ή μειωμένο ποσό σύνταξης, αντίστοιχα.

Ασφαλισμένοι που δεν συμπληρώνουν και τις δύο – ηλικιακή και χρονική – προϋποθέσεις ως 31-12-2012, θα συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας (πλήρες ποσό). ή 62^{ου} (μειωμένο ποσό). Οι χρόνοι οι δυνάμενοι να συνυπολογιστούν είναι οι προβλεπόμενοι από αρθρ. 40 ν. 2084/1992 καθώς και ο χρόνος αναπηρικής σύνταξης ν. 2335/95

8) Νέοι ασφαλισμένοι - μητέρες ή χήροι πατέρες ανίκανων τέκνων

Δεδομένου ότι για τους ασφαλισμένους αυτούς προβλέπεται από τον νέο νόμο εξαίρεση από τις αυξημένες χρονικές ή ηλικιακές προϋποθέσεις, συνταξιοδοτούνται από 1-1-2013 με τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας (πλήρες ποσό) ή του 50^{ου} (μειωμένο ποσό) και 20 έτη ασφάλισης, συνυπολογιζόμενου χρόνου από αναγνώριση βάσει αρθρ. 40 ν. 2084/1992

Στον συντάξιμο χρόνο δεν συνυπολογίζεται χρόνος από αναγνώριση αρθρ. 39, 40, 41 ν. 3996/2011, αφού δεν εμπίπτει στις αυξημένες χρονικές προϋποθέσεις αρθρ. 10 ν. 3863/2011.

9) Νέοι ασφαλισμένοι – μητέρες ή χήροι πατέρες ανηλίκων τέκνων

α) Ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν το 55^ο έτος της ηλικίας (πλήρες ποσό) ή το 50^ο (μειωμένο ποσό) και 20 έτη ασφάλισης έως 31-12-2012, θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το οποίο μπορούν να ασκήσουν οποτεδήποτε.

Για τη συμπλήρωση της 20ετίας, υπάρχει δυνατότητα συνυπολογισμού των αναγνωριζόμενων χρόνων που προβλέπονται από τις διατάξεις αρθρ. 40 ν. 2084/1992 και όχι αυτών αρθρ. 39, 40, 41 ν. 3996/2011.

β) Ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν 20 έτη ασφάλισης από 1-1-2013, συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας.

Στον συντάξιμο χρόνο συνυπολογίζεται χρόνος από αναγνώριση αρθρ. 40, 41 ν. 3996/2011, ενώ δεν συνυπολογίζεται πλασματικός χρόνος παιδιών αρθρ. 39 ν. 3996/2011.

Υπενθυμίζουμε ότι η προϋπόθεση της ανηλικότητας του τέκνου εξετάζεται κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, ενώ δεν εξετάζεται κατά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας.

10) Δεύτερο συνταξιοδοτικό δικαίωμα

α) Ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν το 65^ο έτος της ηλικίας και 20 έτη (πλήρες ποσό) ή 16 έτη ασφάλισης (μειωμένο ποσό) ως 31-12-2012, θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το οποίο μπορούν να ασκήσουν οποτεδήποτε, χωρίς να παρασύρονται σε μεγαλύτερο όριο ηλικίας. Συνυπολογισμός αναγνωριζόμενων χρόνων δεν επιτρέπεται.

Ασφαλισμένοι που δεν συμπληρώνουν και τις δύο προϋποθέσεις ως την ημερομηνία αυτή, θα συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας.

β) Ασφαλισμένοι με **ταυτόχρονη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος**, κατά την έννοια των διατάξεων αρθρ. 42 παρ. 5 ν. 3996/2011, εξαιρούνται από τις αυξημένες προϋποθέσεις του δεύτερου συνταξιοδοτικού δικαιώματος (χρονικές: 16 ή 20 έτη ασφάλισης και ηλικιακές: συμπληρωμένο οπωσδήποτε το 65^ο έτος της ηλικίας ή το 67^ο από 1-1-2013) και κρίνονται ως να πρόκειται για μοναδικό συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Υπενθυμίζουμε ότι εφόσον οι ασφαλισμένοι με ταυτόχρονη θεμελίωση εμπíπτουν στις αυξημένες χρονικές προϋποθέσεις αρθ. 10 ν. 3863/2010, είναι δυνατός ο συνυπολογισμός χρόνων αρθρ. 39, 40, 41 ν.3996/2011, πλην χρόνου στρατιωτικής θητείας.

11) Συνταξιοδότηση γυναικών ασφαλισμένων του Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών & Τουριστικών Πρακτόρων

α) Ασφαλισμένες του Τομέα που συμπλήρωσαν 25 έτη ασφάλισης έως 31-12-2010, κατοχυρώνουν το δικαίωμα τους να συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας, ακόμα κι αν αυτή επέλθει μετά την 1-1-2013.

Υπενθυμίζουμε ότι για τη συμπλήρωση της 25ετίας συνυπολογίζονται και οι χρόνοι αρθρ. 40 ν. 2084/1992.

β) Ασφαλισμένες του Τομέα που συμπληρώνουν 25 έτη ασφάλισης από 1-1-2011 και εφεξής, και συγχρόνως συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν το 60^ο έτος της ηλικίας μέχρι 31-12-2012, διατηρούν το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση του 61^{ου} ή 62^{ου} έτους της ηλικίας και μετά την 1-1-2013.

Υπενθυμίζουμε, ότι η παρούσα διάταξη συμπεριλαμβάνεται στις περιπτώσεις αυξημένων χρονικών προϋποθέσεων του αρθ. 10 ν. 3863/2010, επομένως συνυπολογίζονται αναγνωριζόμενοι χρόνοι αρθρ. 39, 40 ν. 3996/2011.

γ) Ασφαλισμένες Τομέα που συμπλήρωσαν 25 έτη ασφάλισης από 1-1-2011 και εφεξής, και συμπληρώνουν το 60^ο έτος της ηλικίας από 1-1-2013 και μετά, συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας, με συνυπολογισμό αναγνωριζόμενων χρόνων αρθρ. 39, 40 ν. 3996/2011.

ν. 4093/2012			
ΟΑΕΕ-ΤΝΤΠ γυναικείες παλαιές ασφαλισμένες	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ	
	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	60 ^{ου} ΕΤΟΥΣ		
	2010	25	60
	2011	25	61
	2012	25	62
	2013	25	67
	2014	25	67
2015	25	67	

12) Συνταξιοδότηση γυναικών - μητέρων ανηλίκων τέκνων - ασφαλισμένων του Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών & Τουριστικών Πρακτόρων

α) Οι μητέρες ανηλίκων τέκνων που μέχρι 31-12-2010 είχαν συμπληρώσει 25 έτη ασφάλισης, διατηρούν το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν και μετά την 01-01-2013 με τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας, ανεξάρτητα αν κατά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας συντρέχει η ανηλικότητα του τέκνου.

β) Οι μητέρες ανηλίκων τέκνων που συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν 25 έτη ασφάλισης μέχρι 31-12-2012, διατηρούν το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν και μετά την 01-01-2013, με τη συμπλήρωση του 55^{ου} ή 58^{ου} έτους της ηλικίας αντίστοιχα, ανεξάρτητα εάν κατά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας συντρέχει η ανηλικότητα του τέκνου.

γ) Οι μητέρες ανηλίκων τέκνων που συμπληρώνουν 25 έτη ασφάλισης από 01-01-2013 και μετά, συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας, ανεξάρτητα εάν κατά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας συντρέχει η ανηλικότητα του τέκνου.

ν. 4093/2012			
ΟΑΕΕ-ΤΝΤΠ ΜΗΤΕΡΕΣ με ανήλικα Ασφαλισμένες μέχρι το 1986 παλαιές (πριν 1993)	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ 35ΕΤΙΑΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΗΛΙΚΙΑ
	2010	25	55
	2011	25	55
	2012	25	58
	2013	25	67
	2014	25	67
	2015	25	67

Παραδείγματα

1. Ασφαλισμένος συμπληρώνει 31 έτη ασφάλισης την 31-12-2012. Με συνυπολογισμό 4 ετών αναγνωριζόμενων χρόνων ν. 3996/2011, συμπληρώνει 35ετία εντός του 2012, επομένως θα συνταξιοδοτηθεί με 37 έτη και ηλικία 60 ετών, όποτε κι αν αυτή συμπληρωθεί. Για τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου θα πρέπει είτε να παραμείνει 2 έτη στην ασφάλιση είτε να αναγνωρίσει 1 επιπλέον έτος (συνολικά 5 αναγνωριζόμενα έτη) και να παραμείνει στην ασφάλιση 1 έτος.

Με τους ίδιους όρους θα συνταξιοδοτηθεί και ο ασφαλισμένος με ταυτόχρονη θεμελίωση δεύτερου συνταξιοδοτικού δικαιώματος, με τον περιορισμό ότι δεν μπορεί να συνυπολογίσει χρόνο στρατιωτικής θητείας.

2. Παλαιός ασφαλισμένος συμπληρώνει 15 έτη ασφάλισης την 31-12-2012 και το 65^ο έτος της ηλικίας τον 1^ο/2013. Θα συνταξιοδοτηθεί με την συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας.

3. Νέος ασφαλισμένος συμπληρώνει 14 έτη ασφάλισης και το 61^ο έτος της ηλικίας την 31-12-2012. Θα συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση 15 ετών και είτε του 67^{ου} έτους με πλήρες ποσό είτε του 62^{ου} έτους με ποσό μειωμένο κατά 60/200.

Για τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου είτε θα παραμείνει 1 έτος στην ασφάλιση, είτε θα αναγνωρίσει χρόνο αρθρ. 40 ν. 2084/1992.

4. Συνταξιούχος γήρατος ΙΚΑ έχει συμπληρώσει το 60^ο και 30 έτη ασφάλισης. Έχει δύο επιλογές:

α) με τον ήδη υπάρχοντα χρόνο, χωρίς καμία αναγνώριση, θα συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας

β) με τον συνυπολογισμό 5 ετών αναγνωριζόμενων χρόνων ν. 3996/2011 (πλην χρόνου στρατιωτικής θητείας), συμπληρώνει 35 έτη εντός 2012, επομένως θα συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση 37 ετών και του 67^{ου} έτους της ηλικίας λόγω δεύτερου συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

5. Ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει το 60^ο και 29 έτη ασφάλισης. Με τον συνυπολογισμό 5 ετών αναγνωριζόμενου χρόνου, - το μέγιστο δηλαδή επιτρεπόμενο - , δεν συμπληρώνει 35ετία εντός του 2012, επομένως θα συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση του 62^{ου} έτους και 40 ετών ασφάλισης. Για τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου των 40 ετών μπορεί να συνυπολογίσει 7 έτη αναγνωριζόμενου χρόνου.

Η ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Γ. ΚΩΤΙΔΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Π. ΚΑΡΥΔΑΣ